

Nr 4 - 2023

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 47

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga inomöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirklar.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har över 600 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller med Swish 123 225 16 27
så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan!

Medlemsavgiften är 175 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 0708 - 42 19 28

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisationsnummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Jan Linder

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov
Ulrika Tollgren

Bildredaktör Sven Birkedal

Tryck Mixi Print

2023 - Årgång 47 ISSN 1103-0917

Innehåll

<i>Ordförande sjunger ut</i>	4
<i>Boktips</i>	5
<i>Vinterns smultronställe</i>	6
<i>Aktuellt i fågelmarkerna</i>	8
<i>Omslagsbilden - Gråsiska</i>	11

	12	<i>Ny art för Bromölla kommun</i>
	14	<i>Nytt från styrelsen</i>
	15	<i>Skärgårdsinventering 2023</i>
	21	<i>Genomförda exkursioner</i>
<i>Rapport Kornsparv 2023</i>	22	
<i>Rapport Hussvala 2023</i>	23	
<i>Kallelse till årsmötet</i>	24	
<i>Läsarbilder</i>	25	
<i>Program</i>	27	

Ordförande sjunger ut!

Så hände det. Ett mycket stort oljeutsläpp i Hanöbukten efter grundstötning. Eller rättare flera grundstötningar. Det var dock inte som man förväntat sig en full rysk pråmskeppare utan en färja i reguljär trafik som åstadkom detta.

Vilken beredskap fanns då i samhället för en dylik situation? Vi kan först konstatera att rutiner och ansvaret på färjan Marco Polo inte var speciellt övertygande. Dåligt sjömanskap helt enkelt.

All uppskattning åt de som sen från de offentliga organisationerna tog sig an den krävande uppgiften i Pukaviksbukten att begränsa, sanera och ta hand om oljan. Vidare all heder åt KFV och inte minst Bengt-Arne Nilsson som organiserade och genomförde omhändertagande, sanering och rehabilitering av de fåglar de hade möjlighet att ta hand om.

Men i Bromölla kommun fanns inte ens en oljeskyddsplan. Frågan väcktes för drygt 3 år sen av dåvarande kommunekolog. Men den tjänsten drogs som bekant in. I Kristianstad kommun var det lite bättre. Här fanns en oljeskyddsplan, dock 9 år gammal. Den ska revideras vid varje ny mandatperiod. Men i båda kommunerna rådde stor oklarhet inledningsvis hur jag som kommuninvånare skulle agera vid fynd av olja eller för vår del oljeskadade fåglar. Särskilt utanför kontorstid. När det gäller fåglar kunde vi i fågelklubben åtminstone hänvisa till KFV som också tog emot telefonsamtal och gav råd angående oljeskadade fåglar som hittades. Dessbättre rätt få i våra kommuner.

Inför framtiden måste kommunerna och andra rusta bättre för kommande dylika händelser. För de kommer att inträffa. På kort sikt, våren och försommaren 2024, finns farhågor för att den ”försvunna” oljan kommer upp till ytan när vattentemperaturen stiger. Vilket vore ur askan i elden under fåglarnas häckningsperiod.

foto: Sven Waldemarsson

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Boktips:

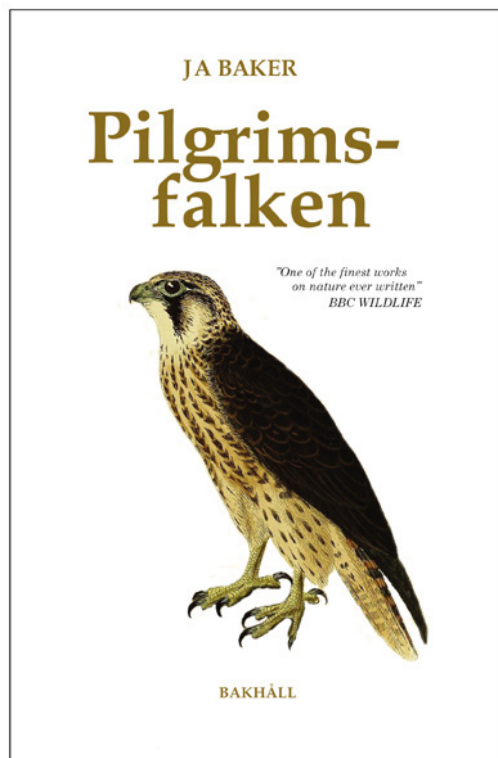
Pilgrimsfalken

av J A Baker

”Pilgrimsfalken” kom ut första gången 1967 och har getts ut flera gånger sen dess. Nu senast 2021 i ny översättning. Boken är en klassiker och betraktas som en kultbok för ornitologer. Man behöver inte vara ornitolog för att ha stor behållning av den. Det är en läsupplevelse i sig och ger dessutom stor kunskap om pilgrimsfalkens liv under höst- och vintervistelsen i England.

J A Baker bodde i hela sitt liv i Essex norr om London. Hans studier av pilgrimsfalken görs här vid en flod och dess utlopp i havet. Boken är skriven i dagboksform från den 1 oktober till den 4 april. Iakttagelserna har gjorts under ett tiotal år, men han har samlat ihop dem till ett halvår. Många dagar har han från morgon till kväll oavsett väder studerat pilgrimsfalkens flykt och jakt. Han bevakar ett område som är 3 mil ost/västlig riktning och 1,5 mil nord/sydlig med cykel. Jakten på pilgrimsfalken kan ta timmar, men han är idog i sin iver att kartlägga dess rörelser och beteenden.

Baker lär ha varit närsynt men det märks inte när han återger pilgrimsfalkens färger i olika dagar och vinklar. Hans beskrivningar har en ornitologisk exakthet, samtidigt som hans prosa är glimrande. Han skriver i sitt förord att han vill knyta samman fågeln, fågelskådaren

och den plats som rymmer dem båda. Fågelskådaren är inte så synlig i texten men djurlivet och naturen han rör sig i är hela tiden närvarande. Fåglarnas rörelser ses oftast i relation till pilgrimsfalkens närvaro. Man kan fördjupa sina kunskaper om pilgrimsfalken eller bara läsa en dagboksnotering av ren lust.

Margareta Rydhagen

Vinterns smultronställe: Gamla badplatsen, Gärds Köpinge - Besökspunkt Vramsån

foto: Ulrika Tølgren

I det strömmande vattnet vid gamla badplatsen kan man ibland skåda kungsfiskare och strömstare.

Sista lördagen i november gick turen ut i ett vintrigt landskap. Med bilen följde jag Vattenrikeskylten (Vramsån) på Karl Jönssons väg som ser ut att bara vara en cykelväg. Det tog flera år av besök på badplatsen innan jag tog mig mod att köra in den här vägen, har tidigare alltid kommit via "Riddare Urups väg" och det går också att parkera vid cykelvägen här och komma hit över bron.

Gamla badplatsen i Gärds Köpinge är lätt att komma till med stigar som löper västerut längs med Vramsån. För ett antal år sedan hade jag packat lunchmatsäck

och planerade en längre tur längs med den snirklande ån men efter att passerat ett antal marker gav jag upp och konstaterade att den här Besökspunkten är just en "punkt" med ett antal stigar där man kan vandra lite fram och tillbaka. Inte till Gringelstad och vidare alltså.

Vid själva badplatsen flyter ån sakta fram inramad avstensatta kanter och grova träd av olika slag. En gråhäger lyfter där ån svämmat över och från altopparna hörs en flock gråsiskor. De landar och när jag fått upp kikaren lyfte de på gråsiskors rörliga vis och förflyttar sig vidare i jakten

på frön. En mörk växtlighet syns som en böljande snårskog i ån och sommartid kan denna jättemöja också ses över vattenytan blommande. Sommartid är forsärlan en typisk karaktärsart här.

Idag är vattennivån ovanligt hög och ån har svämmat över på bägge sidor. Hade inte marken varit frusen skulle det nog varit svårt att komma fram torrskodd. Mindre hackspett rapporteras regelbundet från den vattennära skogen men idag noterar jag några bofinkar och hör grönsiskans läte. Ett par hundra meter västerut forsar Vramsån i flera etapper och vattnet brusar och dånar. Tänker lite besviket att antagligen är vattenföringen alldeles för hög för strömstaren och börjar fundera över lämpliga biflöden att leta i. Då ses en rörelse i ögonvrån när en mörk fågel lyfte från ett biflöde och satte sig knixande på en jordbank några meter ut i ån. Magen lyste vit mot mig och jag stod en lång stund och bara njöt av att titta på strömstaren. Efter några minuter lämnade jag den med varmt hjärta och kalla kinder.

Sju sångsvanar passerade ljudligt strax över trädtopparna och konstaterade att antalet arter var tämligen lättträknade den här gången. Men med strömstaren som målat var jag klart nöjd, uppdraget slutfört.

Hemsida med Googlemaps:

<https://tinyurl.com/vramsån>

Med kollektivtrafik: Regionbuss 553 till hållplats Köpinge Brandstation. Härifrån är 400 m att promenera.

Med bil: Om du kör Fredrika Bremers väg genom byn är det skyltat norrut efter kyrkan. Sväng in på Karl Jönssons väg (ser ut som en cykelväg, men det är tillåtet att köra bil här) ca 300 m tills du når parkeringen vid en fotbollsplan invid ån.

Lokaler på artportalen: Köpinge och Gärds Köpinge

Häckfåglar: Mindre hackspett, forsärla, grå flugsnappare

Regelbundna gäster: Kungsfiskare och strömstare (vintertid)

Tillfälliga gäster: Skäggmes, göktyta och ägretthäger

Bekvämligheter: Bänkar runt grillplats och matplats under tak. Här finns också en utställning om livet i och kring Vramsån.

Tillgänglighet: Med bil når du fram till Köpinge gamla Badplats och första delen av stigen.

Ulrika Tollgren

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 1 sep – 15 nov

av Jan Linder

Alla fynd som redogörs för är gjorda inom föreningens område och hämtade från rapportererna i Artportalen, <http://www.artportalen.se>. Där kan du själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla observationer av sällsynta fåglar som tas upp här är granskade och godkända av en raritetskommitté (RK eller RRK), eller har setts av många erfarna skådare och/eller dokumenterats på sådant sätt att ett godkännande är självklart. Har du gjort ett fynd som kräver rapportskrivning för att godkännas, skriv gärna en sådan. Bifogad ljud- eller bildokumentation underlättar både rapportskrivande och granskning.

Sedan sist

Mandarinanden sågs fortfarande av och till under perioden på samma lokal. Under september noterades några kustlabbar, en tuvsnäppa, svartnäbbad islom och stäpphökar. Kaspiska trutar sågs sporadiskt under hela perioden, liksom brunglada och dvärgmåsar. När det gäller dvärgmåsar måste

nämnas den exceptionella dagen den 21/10, då antalet uppskattades till drygt 1 000 födosökande sträckan Åhus – Juleboda, de flesta adulta.

I oktober rastade en rödhalsad gås helt kort, en tretåig mås passerade liksom 2 bredstjärtade labbar. En vattenpiplärka och en sen brandkronad kungsfågel

foto: Linda Niklasson

Den 21:e oktober uppehöll sig över 1000 dvärgmåsar längs kuststräckan Åhus - Juleboda.

noterades. Månadens riktiga stänkare blev en videsångare i Bromölla (se sidan 12). Skärnsnäppa sågs tillfälligt både i oktober och november.

Ägretthäger ses ju numera hela året, men 29 ex samtidigt vid Råbelövssjön är ändå värt en rad. Lite spektakulärt är även att en hane svarthakad buskskvätta hållit sig kvar in i november på sin häckningsplats.

Så vad är aktuellt framöver?

Nu är det läge att spana bland rastande sjöfågel utefter kusten, vem vet vad som kan letas fram? Kanske dyker det upp någon udda örn på matningarna vid Tosteberga eller vid Yngsjö kapell. Sist men inte minst, på alla småfågelmatningarna som nu finns i kommunen kan ju nästan vad som helst plötsligt bara vara där. Och du, ett gott nytt skådarår!

Artportalen:

<http://www.artportalen.se>

Band Nordöstra Skåne:

<https://band.us/@spoven>

I följande tabell listas de ovanligaste arterna som setts sedan sist:

Art	Plats	Individ
Rödhalsad gås	Äspet 6/10	1
Svartnäbbad islom	Juleboda 16/9	1
Havssula	Juleboda 21/9	1
	Äspet 6/10	1
Stäpphök	Vanneberga 4/9	1
	Landön 5/9	1
	Äspet 15/9	1
Tuvsnäppa	Äspet 12 - 28/9	1
Skärnsnäppa	Äspet 27 - 28/10	1
	Äspet 9/11	1
Tretåig mås	Juleboda 21/10	1
Bredstjärtad labb	Gropahålet och Friseboda 19/10	2
Videsångare	Bromölla 1/10	1
Rödstrupig piplärka	Landön 10/9	1
Vattenpiplärka	Pulken 17/10	1

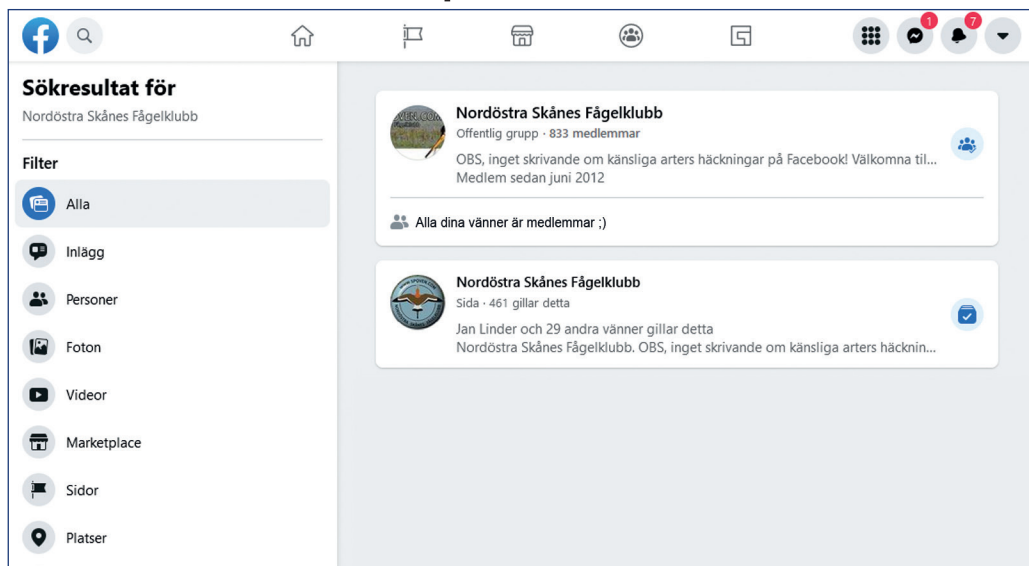
Jan Linder

Gåsräkningen september 2023 - mars 2024

Art	16 sep	14 okt	11 nov	16 dec	13 jan	17 feb	17 mar
Sädgås							
Skogssädgås - ras fabalis		1	84				
Tundrasädgås - ras rossicus							
Spetsbergsgås							
Bläsgås		6	87				
Fjällgås							
Grågås	5 414	4 496	5 339				
Grå x kanadagås							
Kanadagås		10	177				
Vitkindad gås	516	20 311	38 652				
Prutgås			3				
Röd Halsad gås							
Stripgås							
Totalsumma	5 939	24 824	44 342				

Om någon är intresserad av att följa med medan vi räknar gäss så hör er till Evert Valfridsson på telefon 0706-02 30 45 eller evertvalfridsson4@gmail.com

Vi finns på Facebook!

Omslagsbilden

Gråsiska (*Acanthis flammea*)

av Ulrika Tollgren

Den där vintereftermiddagen då det hördes en rejäl dunk på fönstret i mitt gamla barnrum spelar nog fortfarande 50 år senare en roll i mitt liv. Jag sprang ut och lyfter försiktigt upp en liten "blödande" fågel ur snön och kände vibrationerna av det pickande hjärtat. Där, i mina varma handflator, drog den sin sista suck och vibrationerna upphörde.

Jag sprang in till mamma och där kunde vi tillsammans konstatera att det inte var blod på fågelns huvud och bröst utan röda fjädrar. Vet faktiskt inte om mamma visste vilken sorts fågel där var men hon plockade fram Durangos fågelbok. Jag kan fortfarande förnimma känslan av att bläddra fram till "gråsiska" och därmed få reda på vilken sorts fågel det var. Det var alltså en gråsiska som kraschat in i mitt fönster och som nu gavs en provisorisk begravning i den hårda jorden under snön. Tillsammans läste vi artbeskrivningen och mamma trodde att den blivit lurad av sin spegelbild i fönstret. Att eftersom den vintertid var en flockfågel ville den flyga med andra av samma sort.

Mina farfar och bägge mina föräldrar har alla haft betydelse för naturintresset men speciellt mamma. Oavsett om jag kom dragandes med en död fågel, sniglar eller husspindlar uppmuntrades och bejakades min nyfikenhet. Jag hoppas verkligen att även detta blir mitt eftermäle till mina barn och barnbarn.

Gråsiskan finns spridd cirkumpolärt, dvs över hela den norra delen av halvklotet. Ibland nämns brunsiska och snösiska men

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Gråsiska, fotograferad efter att den flugit emot ett fönster. Efter en stunds vila i en mörk skokartong flög den piggt iväg.

dessa anses enbart vara två underarter till gråsiskan. Gråsiskor kan variera en hel del i både färgskiftningar och storlek och det har varit en hel del diskussioner om vad som ska ingå i artkomplexet.

Honan bygger sitt bo nära marken och ruvar sedan de 4-6 blåaktiga äggen ensam i 10-12 dagar. Honan matas då av hannen. Efter att äggen kläckts blir ungarna flygfärdiga på cirka 12-13 dagar. Ungarna matas med insekter och gråsiskan häckar gärna i glesa kolonier.

Vintertid bildar gråsiskorna kringströvande flockar, gärna tillsammans med grönsiskor. Ofta ses de klängande långt ute i smala trädgrenar på jakt efter frön, gärna björkfrön.

Gråsiskan anses, trots en nedåtgående trend, vara livskraftig.

Ulrika Tollgren

Ny art för Bromölla kommun och NÖ Skåne:

Videsångare (Phylloscopus schwarzi)

Text: Jonas Engzell

foto: Jonas Engzell

Videsångaren vid ringmärkningen söndagen den 1:e oktober.

Bakgrund

Ringmärkning i trädgården på Ågatan 18 i Bromölla har bedrivits i blygsam skala under 15 års tid. Fångstsiffrorna är som regel blygsamma. Men den har trots det genererat ett antal spännande kontroller och återfynd. Inte förvånande så dominerar arter så som koltrast, rödhake, svarthätta, blåmes och talgoxe i fångsten. Men hösten 2021 ringmärktes en ung hane brandkronad kungsfågel och en tajgasångare har varit nära näten en gång. Så det har varit lite mer rara fågelarter i trädgården även innan.

Lördagen

Historien om videsångaren började nog egentligen redan på lördagen den 30:e september. Det ringmärktes även under lördagen i trädgården. Precis när jag skulle gå in hörde jag ett lockläte från buskarna i tomtgränsen och jag tänkte VIDESÅNGARE! Sen blev det tyst och efter några minuters väntan intalade jag mig själv att jag hört i syne och gick in.

Söndagen

Jag var osäker på om vi skulle ringmärka även på söndagen. Men näten kom till sist upp och vid första ”nätrundan” satt en koltrast i ett av näten. Efter att den fått sin ring gick jag in och tog en kopp kaffe. När det blev dags för nästa runda gick jag och Christian (yngsta sonen) ut och vi såg att det plötsligt satt flera fåglar i samtliga nät. I det första nätet vi gick till satt det två sångare, två talgoxar och två rödhakar. Den sångare som satt en bit upp var en gransångare. Men jag ville börja med att plocka ut den som satt i nedersta nätvåden. Då såg både jag och Christian att den fågeln hade ett långt och tydligt ögonbrynsstreck och undergumpen lyste gulbeige. Pulsen steg medan jag plockade loss fågeln ur nätet och vi såg direkt att det måste vara en videsångare. Christian sprang in efter sin fågelbok och jag påbörjade ringmärkningen av fågeln. Även Sofia (hustrun) blev utkallad. Dels för att se fågeln men även för att hjälpa till med foton och att ta loss övriga fåglar som satt i näten (hon

är en registrerad medringmärkare). Gångse mått togs och art och åldersbestämningen verifierades med hjälp av Svenssons "nya röda" och Fågelguiden. Fågeln bedömdes vara född i år (1K). Att videsångare ofta kryper runt i vegetation märktes, då den hade inte mindre än fyra fästingar runt öga och gap.

Videsångaren släpptes vid buskaget mellan tomten och den bakomliggande allmänningen, med förhoppningen om att den skulle stanna så att fler skulle kunna se den. Tack och lov var fågeln snäll och flög som planerat in i "rätt buskage". Trots lite larmstrul via min Androidtelefon dök sen de första skådarna strax upp.

Fågeln uppehöll sig i buskaget längs med allmänningen och vår tomt under hela dagen. Några gånger gjorde den små utflykter ut på allmänningen eller in till ena granntomten. Men den återvände hela tiden till favoritbuskarna, till glädje för alla tillresta. Vi släppte även in folk i trädgården vid behov, samtidigt som det gällde att inte tränga fågeln allt för mycket. Sist jag kollade hade ett 25-tal skådare lagt in observationer på Artportalen men det var långt fler som var där. Vissa såg den bra och andra fick nöja sig med korta skymtar av den skulkiga fågeln. Då och då hördes den även locka ljudligt.

Fågeln blev mer och mer aktiv fram mot kvällen och den visade sig även lite mer frekvent, allt eftersom ljuset avtog- till förtret för de fotografer som var kvar vid 18-tiden. Min sista observation var i halvmörkret vid 18:30-tiden, då jag gick in.

Måndagen

Redan innan det börjat ljusna ordentligt dök den första skådaren upp. Jag kunde inte höra något lockläte från videsångaren innan vi åkte till jobb och skola. Min granne har berättat att han såg ett flertal förhoppningsfulla som leta-

de under måndagen, trots tidvis rätt blött väder. Vid ett tillfälle var grannen ute och erbjöd stolar att sitta på. Men ingen verkar ha rapporterat den från måndagen. Jag och Christian letade även förgäves en lång stund efter jobb/skola.

Tidigare fyndbild

Tittar man på fyndbilden av videsångare sedan innan i Sverige (utsökt från Artportalen 10/10-23) ser man på fyndkartan att fynden är gjorda längs med Sveriges östkust, från Bottenviken till Falsterbo, med en klar tonvikt på landets sydöstra del. Det speglas även i att det sedan tidigare finns 8 fynd i Blekinge men bara 3 fynd sedan innan i Skåne. Alla tidigare fynd i Skåne gäller ringmärkta fåglar i Falsterbo (7 oktober 1988, 9 oktober 1999 och 4 oktober 2014). Bromölla gränsar ju mot Blekinge och från angränsande Sölvesborgs kommun finns det 2 fynd sedan innan (Hanö 7 oktober 1993, Kråkenabben 2 oktober 2005). Så i perspektiv av den tidigare fyndbilden det är det kanske logiskt att arten nu även är funnen i Bromölla och i den östra delen av Skåne.

Epilog

Det var intressant att få uppleva hur ens egen trädgård blev föremål för ett "fågeldrag". Vi har ju flera gånger själva stått och tittat in i andras trädgårdar tidigare. Eftersom detta blev lite oplanerat kan vi bara hoppas att de flesta tyckte att vi löste det hela på ett hyfsat bra sätt. Även om jag inte hade möjlighet att själv finnas på plats och bevaka fågeln hela tiden. Jag har inte heller hört att någon klagat på skådarna som plötsligt invaderade allmänningen. Jag lider även med de som förgäves letade efter sångaren i ruskvädret på måndagen. Vi har ju upplevt liknande "dippar" själva några gånger. Sen är det ju roligt att vår idé om att inte ha en väldigt "städad" trädgård nu lönade sig och till och med fick lite beröm!

Jonas Engzell (märkare 575) med familj

Styrelsenytt

- Styrelsen har haft tillfälle att yttra sig över remissversionen av uppdaterad Naturvårdsplan för Kristianstad Kommun. Våra synpunkter sammanfattas på följande vis i vårt yttrande.

”Om denna plan ska bli trovärdig och få den avsedda användbarheten för såväl politiker, tjänstemän som naturintresserad allmänhet är det viktigt att den görs överblickbar och att rena felaktigheter rättas. Annars är risken stor att planen inte tillämpas och används. Vilket vore till skada för fågelskyddet och naturvården.”

- Avverkningsanmälningar till skogsstyrelsen som berör våra örnrevir och örnbon, särskilt kungsörn, duggar tätt. Därför har en arbetsgrupp inom SkOF tagit fram ett förslag till ett antal åtgärder. Där ingår bland annat att ett möte där SkOF, Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen samverkar kring åtgärder och regelverk. Detta berör vårt område i hög grad då Skånes enda två kungsörnsungar som kom på vingarna under 2023 kommer från bon i Kristianstad kommun

- Säsongens gåsräkningar som pågått sen klubben bildades har påbörjats och länsstyrelsen har åter beviljat klubben ekonomiskt stöd för körsersättning till inventarna.

- Det sökande bolaget för Lyngby solpark, Ecogain, har genomfört en naturvärdesinventering för området. Ordförande har tillsammans med flera representanter för SkOF haft ett möte med företaget. Det visar sig att man som förväntat funnit åtskilliga höga naturvärden i området, inte minst skyddsvärda och rödlistade fågelarter. Detta kommer att påverka omfattningen av projektet.

- Fortsatt vinterfågelmatning inom Kristianstad tätort kommer att genomföras som vanligt genom Christer Ahlquist. Fågelklubben betalar fågelmaten.

- Vi fortsätter de positiva kontakterna med Kristianstad Golfklubb i Åhus där vi bland annat är beredda att ingå i en föreslagen miljökommitté.

- Oljeskadorna på fågellivet efter Marco Polos grundstötning i Pukaviksbukten har även nått vårt område. Om än ännu i begränsad omfattning. På förfrågan från Västblekinges Miljöförbund har några ur fågelklubben gjort en insats för att hitta oljeskadade fåglar mellan Edenryd och Yngsjö. Hittills har endast ett fåtal fåglar hittats. Farhågor finns för att det blir fler över tid.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Skärgårdsinventering 2023

Text: Nils Waldermarsson och Patrik Olofsson

Under 2023 blev besöken i den nordostskånska skärgården mer begränsade än tidigare år för undertecknad. Länsstyrelsens brist på tilldelade medel medförde att tillsynsuppdraget för området blev indraget. Trots detta genomfördes boräkning på Trueskär och Saltholmen i likhet med vad som gjorts de senaste 20 åren. Resultatet är som kan ses nedan allt annat uppmuntrande. Vidare så gjorde Patrik Olofsson vissa uppföljningar, framförallt tärnor, av den inventering han gjorde i området under 2022 på uppdrag av länsstyrelsen. Goda resultat för fisk- och silvertärna. Småtärna tyvärr katastrofalt dåligt.

Resultat och kommentarer artvis för boräkning på Saltholmen och Trueskär

Inventeringen genomfördes den 13/5 under goda yttre förhållanden. Den sena tidpunkten var föranledd av den relativt sena och kyliga våren. Valet av dag innebar att svärmar av fjädermygg som kläckts nästan var av bibliska proportioner, särskilt på Trueskär. Dessa mygg bits dessbättre inte.

Samtliga räknade arter visade nedgång. Vissa, som t ex ejder, nästan av katastrofal omfattning. Den något bättre trenden under 2022 bröts således abrupt. En av de få arter där numerären upprätthölls var gråtrut.

Antalet par inom parentes avser motsvarande inventering 2022.

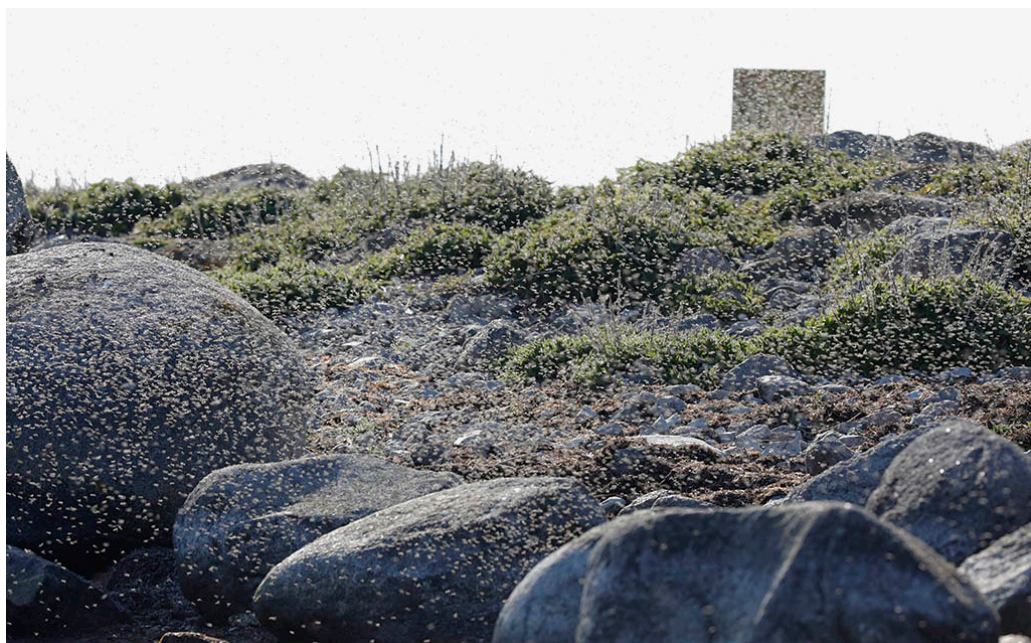

foto: Linda Niklasson

Fjädermyggorna var fler än fåglarna!

Resultat boräkning Saltholmen och Trueskär 2004 - 2023 (Havstrut ej räknad 2023)

	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Knölsvan	4	6	2	3	2	2	2	1	4	2	3	2	3	6	6	4	2	3	4
Grågås	9	17	7	5	8	0	5	8	14	2	6	6	2	7	0	0	4	0	0
Kanadagås	5	4	0	1	2	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Vitkind gås	11	48	84	97	121	75	81	93	108	73	127	77	84	111	39	18	26	27	24
Gravand	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Snatterand	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Gräsand	10	10	7	8	8	1	6	3	4	3	3	3	1	1	4	2	1	1	0
Skedand	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ejder	97	138	147	87	118	68	98	101	127	68	132	80	56	72	30	13	23	30	13
Strandskata	0	2	2	2	2	2	2	4	2	1	1	0	3	0	1	3	3	3	1
Skrattnäs	0	0	0	0	0	0	0	50	0	3	19	36	0	0	0	0	0	0	0
Gråtrut	344	250	277	265	271	249	286	279	343	261	430	540	413	494	220	420	407	485	419
Havstrut	22	15	18	16	13	8	12	11	17	10	12	17	15	13	17	20	17	15	–
Skräntärna	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Knölsvan: Saltholmen 2 par (2 par), Trueskär 2 par (1 par). Antalet bon ligger även i år klart under medelvärdet för perioden 2018 till 2020. Dock förefaller antalet ha stabiliserats på denna låga nivå. Fortfarande misslyckas tyvärr alltför många svanpar. Men de landnära paren förefaller lyckas bättre.

Grågås: Saltholmen 0 par (0 par), Trueskär 0 par (0 par). Öväntat nog hittades 2021 hela 4 grågåsbon på Trueskär. Men sen dess har inga bon hittats. Detta kan bero på att grågåsen vanligen gynnas av mer igenväxta holmar. Numera är Saltholmen och Trueskär röjda och välbetade.

Kanadagås: Saltholmen 0 par (0 par), Trueskär 0 par (0 par). Senast kanadagåsbon hittades var 2015 då ett bo hittades. Den långsiktiga trenden för kanadagås i området har varit klart vikande över en tjugoförperiod. Vi får betrakta den som utgången i området. Även om individer utan häckningskriterier kan observeras tillfälligt.

Vitkindad gås: Saltholmen 17 par (12 par), Trueskär 7 par (15 par). Att antalet bon var så lågt på Trueskär är oklart. Men

variationen kan vara stor mellan åren. Men helt klart är att antalet bon minskar mycket över tid. 2015 noterades 127 bon. Vilket är det högsta antal som noteras sen arten etablerade sig här för drygt 20 år sen. Östersjöpopulationen minskar idag mycket till skillnad från den arktiska populationen. En bidragande orsak till detta anses den ökande havsörnspopulationen vara.

Snatterand: Trueskär 0 par (0 par). Det var inte öväntat att inga snatterandsbon hittades. Senast ett bo hittades var 2020. Snatteranden, som inte är ovanlig här ute, startar sin häckning senare än gräsänderna. Detta kan vara en förklaring till de fåtaliga bofynden.

Gräsand: Saltholmen 0 par (1 par), Trueskär 0 par (0 par). För första gången noterades inga gräsandsbon. Trenden har varit tydligt minskande över tiden. Vilket kan kännas märkligt då arten uppfattas vara vanlig i området. Inte bara under tid då jaktutsatta gräsänder dominerar.

Ejder: Saltholmen 4 par (6 par), Trueskär 9 par (24 par). Här tangerar vi bottenåret 2020. Vi var under detta år nära samma kraftiga nedgång i populationen som

Hur länge får vi behålla ejdern som häcksfågel?

i övriga Östersjön, upp till 90 %. Tyvärr tvingas ejdern till många omläggningar p g a predation. Detta resulterar i mindre och naturligtvis senare kullar.

Strandskata: Saltholmen 1 par (2 par), Trueskär 0 par (1 par). Ett strandskatebo noterades på Saltholmen. Utöver boet noterades minst 6 individer på Saltholmen. Dessa uppträdde på sådant sätt att de med all säkerhet höll på att inleda häckning. Antalet motsvarar de antal som noterades under de senaste tre åren. Denna art har svarat upp på den förbättrade hävden.

Skärfläcka: Trueskär 0 par (2 par). Inga skärfläckor noterades vid detta besök. Dock fanns skärfläckor på plats vid senare besök. Men fläckorna är tämligen ombytliga i sitt beteende under häckningstid.

Fiskmås: Saltholmen 0 par (0 par). Med stor oregelbundenhet hittas enstaka fisk-

måsbon. Den häckar vanligen närmare land i strandregionen på t ex lämpliga stenar.

Silltrut: Saltholmen 0 par (0 par), Trueskär 2 par (3 par). Bon har hittats på Trueskär sen 2017. Några av de mycket fåtaliga silltrutparen förefaller numera att använda Trueskär som häckningsplats.

Gråtrut: Saltholmen 159 par (180 par), Trueskär 260 par (305 par). Efter bottenappet 2019 så har gråtruten under de senaste tre åren återhämtat sig till i närheten av de antal vi noterat under åren 2015 till 2018. Dippen under 2019 kan vara tillfällig.

Havstrut: Saltholmen 4 individer (6 par), Trueskär 4 individer (9 par). Jag väljer här att enbart redovisa individer. Arten har uppenbarligen drabbats av en kraftfull nedgång i hela sitt utbredningsområde.

Ovanlig i skärgården, silltrut.

Skräntärna: Trueskär 0 par (0 par). För sjunde året rad i saknades skräntärnan vid boräkningen. Anmärkningsvärt är att arten saknats helt även vid övriga besökstillfällen.

Fisktärna: Trueskär 0 par (7 par). Några fisktärnor hade inte påbörjat häckningen vid boräkningen. Senare under våren och försommaren var de dock på plats som vanligt.

Småtärna: Trueskär 0 par (2 par). Inte heller några småtärnor fanns på plats 13/5.

Döda fåglar

Vid boräkningen kontrolleras även förekomsten av döda fåglar även om fokus inriktas på de levande. Få döda fåglar hittades; 6 gråtrutar, 1 ejder, och 1 vitkindad gås. Vid denna tidpunkt hade fågelinfluenсан ännu inte slagit till.

Räkning av storskarvbon

Storskarv: 1400 par (1293 par). Det går fortsatt bra för storskarvarna. På Brödjeholmen som numera är huvudkoloni uppskattades antalet bon vara oförändrat sen 2022. Alltså cirka 1300 aktiva bon. Nyetableringen på Äggaskär sen 2021 räknades och innehöll 95 aktiva bon. Vilket är en rejäl ökning sen 2022 då där fanns 18 bon. Lägerholmen är däremot helt övergiven av skarvarna sen ett par år tillbaka. 2022 räknades dessutom 300 bon på Gruarna. Detta gör att området håller Skånes i särklass största förekomst av häckande storskarv.

Tärnor

Vad gäller tärnorna så håller silver- och fisktärnorna ställningen på fortsatt höga antal.

Antalet par brukar bestämmas under några dagar i början av juni för att undvika dub-

belräkningar pga av att tärnorna kan flytta runt en del. Siffrorna inom parentes avser även här resultatet 2022

Silvertärna: 44 par (43 par): Lägerholmen 14 par, gick troligen dåligt och flera lade om på Terraholmen, Söndra skär, Gruarna 1 par, Terraholmen 12 par, mycket bra häckningsresultat, hägnades in med elnät, Hästholmen 2 par, Rustnings-Åldermansskär 8 par, Edenryd 7 par.

På Terraholmen misslyckades en första läggning pga räv. Då fåglarna började lägga om köptes in ett fårnät (50 m) som kopplades upp mot det befintliga elstängslet för betesdjuren. Då blev bona för silvertärnorna, småtärna och skärfläcka inhägnade och resultatet var mycket bra med även lyckade häckningar för större strandpipare och rödbena. I fortsättningen behövs ytterligare 50 meter nät för att hägnet inte ska bli för litet och hamna för nära bona.

Fisktärna: 93 par (91 par) med största kolonin på Hästholmen, Bodarna med 70 par. Vid besök på ön i slutet av maj noterades minkpredation och stort bytesupplag (skrattnås och fisktärnor) under ilandfluten bryggsektion. Denna baxades tillbaka i havet och därefter blev predationen sannolikt lindrigare. Gott om ungar som blev flygga. På ön häckade även skärgårdens största skrattnåskoloni (100-150 par).

Småtärna: 4 par (7 par). Dessa häckade på Terraholmen innanför elnätet och för första gången på länge lyckades häckningen och minst 2 ungar blev flygga. Dessutom fanns 2 par på Åldermansskär men de misslyckades pga högvatten och betesdjur.

Ser kritiskt ut för våra småtärnor med historiskt låg populationsnivå.

Skräntärna: 1 par (1 par). Häckade i likhet med 2022 på Söndra skär, Gruarna. Omläggning skedde i början av juni och en stor unge noterades vid besök i mitten av juli.

Kentsk tärna: Inga par fanns på Skånesidan. Totalt fanns 300 par i västra Blekinge och endast enstaka par i östra Blekinge vilket är en markant nedgång. Sannolikt ett resultat av influensan 2022. Även 2023 noterades överdödlighet och bekräftad influensa hos kentska ungar på Falkaholmen men i år verkar de adulta fåglarna ha klarat sig.

Fågelinfluensa

Ett massivt influensautbrott bröt ut hos skrattnås med över 1000 döda på Falkaholmen, Sölvesborg. De flesta var ungar men även en hel del adulta.

Möjligen fanns enstaka skrattnåsar på Hästholmen, Tosteberga bodar med misstänkt sjukdom (apatiska, ”balansproblem”) men inga döda adulta eller ungar. Inte heller tecken på influensa på övriga besökta öar noterades. Men vi har inte gått över öar med stora gråtrutkolonier senare under sommaren. Under senare delen av sommaren har uppgifter om sjuka eller döda skrattnåsar vid Edenrydskusten inkommit från allmänheten.

Predationstryck

Predationstrycket från mink har varit högt i området. Organiserad utsättning av minkfällor görs på öarna. Numera finns mink-

fällor under alla årstider. En systematisk sådan verksamhet är viktig. Predation från mink måste bedömas som särskilt allvarlig då den är en invasiv art som fåglar saknar strategier att hantera. Eftersom ingen sammanhängande isläggning skett under de senaste vintrarna har inga andra predatorer som räv kommit ut på öarna.

Trut, kråka och även korp i strandnära lägen utövar predation på ägg och ungar. Även om gråtrutpopulationen har ökat under de senaste åren har den dock generellt minskat sen den maximerade under 1980-talet med totalt över 5000 par i skärgården.

Betesdjur

Betetrycket har under de senaste åren ökat på Saltholmen, Kalvaholm, Trueskär, Brödjeholmen och Enhyllorna. Detta är i sig mycket positivt. Men botramp från tidigt släppta betesdjur kan spoliера häckningen för vissa arter. Under 2023 liksom under 2022 har detta motverkats genom instängsling med elstaket vid tärnornas häckningsplats på Trueskär. Visserligen skedde något enstaka intrång från fåren. Men det har i övrigt fungerat väl och gjort att tärnorna där lyckades med sin häckning. Även Saltholmen drabbas av problemet med botramp. Här kan ett senare betesläpp motverka detta. Det är inga större problem att göra tidiga betesläpp på öar som Kalvaholm och Brödjeholmen där det

foto: Linda Niklasson

Nyfikna landskapsvårdare.

är betydligt färre bon på marken. Även den landnära holmen Terraholmen på Östra Hammaren instängs sen många år tillbaka mot nötkreatur. Under 2023 även kompletterat med fårnät.

Övriga åtgärder

Röjningsåtgärderna liksom beteshävd, som gjorts av både markägaren och länsstyrelsen, har haft en positiv effekt. Kalvaholm är t ex idag genom röjning och bete återställd till ett utseende som för flera decennier sedan. Detta bör gynna flera av de arter som har svåra häckningsbetingelser i området.

Nils Waldemarsson & Patrik Olofsson

Genomförda exkursioner/aktiviteter

1 januari – 30 november 2023

Av: Jan Linder

Klubben har när detta skrivs genomfört 18 exkursioner under året. En blev inställd pga vädret, annandagsvandringen återstår. Deltagarantalet varierade från 2 till ca 250, med örndagen i vanlig ordning som outstanding. Sammanlagt deltog drygt 470 personer på exkursionerna.

Exkursionerna var:

Arter:

Vinterns östkustfåglar, till Äspet med Jan Linder 15/1	20
Örndag i Tosteberga med Nils Waldemarsson mfl 22/1	33
Fåglar längs Skräbeån med Nils Waldemarsson 25/2	28
Vårdagsjämningsfåglar på Näsby fält med Ulrika Tollgren 18/3	34
Tidiga vårtecken Vannebergaholmen med Mats Johansson 25/3	53
Vårtecken på Håslövs ängar med Evert Valfridsson 10/4	47
Ugglespaning med Ulrika Tollgren 14/4	15
Våtmarker i vattenriket, Hovby ängar med Hans Cronert 16/4	33
Fågelskådningens dag 7/5	77
Hercules med Mats Johansson 14/5	61
Drakamöllan med Ulf Gärdenfors 26/5	49
Äspet med Ulrika Tollgren 16/7	38
Äspet med Jan Linder 23/7	35
Äspet med Sven Birkedal 30/7	36
Edenryd med Nils Waldemarsson 26/8	29
Miklagård med Linda Niklasson 17/9	30
Äspet med Mats Johansson 24/9	45
Näsby fält med Ulf Sjölin 7/10	54
Juleboda med Greger Flyckt 8/10 (dimma)	-
Rariteter i nordväst med Mats Johansson 15/10	66

Totalt noterades drygt 160 exkursionsarter, något färre än vad vi är bortskämda med. Merparten utgjordes naturligtvis av förväntade arter, men en och annan art som inte är självklar på en exkursion fastnade i protokollet. I vårt område var det det var blå årta, små- och storlom, pilgrimsfalk, fältpiplärka, mindre hackspett, strömstare, mindre korsnäbb och snösparv. Västkustexkursionen gav bla exklusiviteterna havssula, toppskarv, klykstjärtad stormsvala, tretåig mås och trädgårdsträdskrypare.

Jan Linder

Notis Kornsparven i nordöstra Skåne 2023

Av Hans Cronert

Kornsparv

Fågelklubbens styrelse beslutade förra hösten att genomföra en provinventering av kornsparv 2023 i samverkan med Projekt kornsparv i Skåne. Anledningen var de häckningar som upptäcktes i vårt område sommaren 2022. Det var då drygt 45 år sedan sist.

Häckningarna 2022 var knutna till ekologisk odling i Rinkaby/Horna-området. Vi valde därför att genomföra inventeringen främst i områden där det under senare år bedrivits ekologisk odling. Utöver Rinkaby/Horna-området utfördes riktad inventering av områden norr om Gälltofta, mellan Horna och Ripa, Ripa och Härnestad, sydväst om Åhus och väster om Kärrfästorna.

Mest tid ägnades åt att följa upp häckningarna från i fjol. Två par och ytterligare en

sjungande hane noterades. Häckning påbörjades hos båda paren, men tyvärr verkar båda häckningarna ha avbrutits.

Vid besök av de tillkommande inventeringsområdena bedömde vi att det inte fanns några lämpliga kornsparvsbiotoper här och inga fynd av kornsparv gjordes vid inventeringsbesöken.

Uppföljning kommande år får visa om kornsparvens återkomst bara var tillfällig eller om arten på allvar kommer att etablera sig på Kristianstadsslätten.

Inventeringen genomfördes av Nils Waldemarsson, Greger Flyckt, Jan Linder och undertecknad,

Hans Cronert

Rapport Hussvala 2023

Av Nils Waldemarsson

Hussvalan har varit så kallad rapportart under 2023 i Skåne. Särskilt rapporter med häckningskriterier har varit av intresse. Anledning till det är att arten minskat kraftigt under den senaste 10-årsperioden.

Tyvärr har inte rapportviljan varit den bästa. Endast 8 rapporter med häckningskriterier finns på Artportalen för Kristianstad och Bromölla kommun. Detta speglar naturligtvis inte totalantalet. Vilket nedanstående betraktelse visar.

Här citeras den trevliga och grundliga rapport som Gunnar Göthner, Norrlia uppe på Linderödsåsen skickade via mejl.

”Jag vill rapportera att vi brukar ha många hussvalor häckande på vår maskinhall men i år fanns ett bo som var bebott men tyvärr var det raserat en morgon under häckningen. Det fanns flera påbörjade bon men de blev aldrig klara. Torkan i våras är säkert en stor anledning till att de hade svårt att bygga. Vi har en damm intill men det räckte nog inte, och jag hade inte en tanke på att vattna en grusplan.

Jag inspekterade de andra husen i byn och en granne, Norrliavägen 56, hade 6 häckande par.

Sedan får jag hjälp att laga våra bilar nere vid Österlia Station. Den ligger strax söder om väg 19, 1,2 km rakt nordost om Norrlia. Och så hade jag sådan tur att jag råkade komma dit med ett fordon

foto: Patrick Tolgen Lazarov

Hussvala, fotograferad vid ringmärkning.

just under häckningen och där fanns det svalor. De som bor där hade upptäckt att de gillade vatten så de hade dagligen satt på en bevattning på grusplanen och där hade varit invasion av både hus- och ladsvalor. Jag var där några gånger och kunde räkna till 13 bebodda bon. Det var riktigt kul och en våldsam aktivitet med matning.”

En viktig slutsats från Gunnars resonemang är just vattentillgången vid svalornas bobyggande. Detta blir förmodligen än mer viktigt i framtiden med allt torrare vårar och försommarperioder. Så därför ni som har möjlighet att vattna lämplig plats under tiden för svalornas häckning. Gör det!

Nils Waldemarsson

Kallelse till Årsmötet 2024

Årsmötet äger rum tisdagen den 27 febr kl 1900 på Föreningarnas hus, Norretullsvägen 9, (strax bakom vattentornet), Kristianstad.

Dagordning

- §1. Val av mötesordförande.
- §2. Val av mötessekreterare.
- §3. Val av två justeringsmän.
- §4. Frågan om mötet blivit behörigen utlyst.
- §5. Styrelsens årsberättelse, dvs verksamhetsberättelse och ekonomisk redogörelse.
- §6. Revisorernas årsberättelse.
- §7. Frågan om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.
- §8. Val av ordförande.
- §9. Val av sekreterare, kassör samt ytterligare fyra styrelseledamöter.
- §10. Val av två revisorer och två revisorssuppleanter.
- §11. Val av tre ledamöter i valberedningen.
- §12. Fastställande av medlemsavgift för 2025
- §13. Övriga frågor.

Efter förhandlingarna berättar Patrik Olofsson om skärgårdens fåglar.

Alla medlemmar hälsas välkomna till en trevlig kväll!

Styrelsen

Läsarnas bilder

Vill du bidra med bilder så kan du maila in bilder till redaktionen eller publicera den på vår Facebooksida så finns det chans att den kommer med i Spoven.

OBS! Ni får endast skicka in bilder som ni själv har tagit och som ni har rättigheter till.

foto: Birgitta Nilsson

En hamstrande nötskrika på Ekenabben, som fyller krävan med ekollon till vinterförrådet.

foto: Kicki Wärn

Födosökande snösparv i Äspet.

Det är dags att betala medlemsavgiften för 2024

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro **1 64 24 - 4** (Nordöstra Skånes Fågelklubb) eller via **Swish 123 225 16 27**. Ange vem medlemsavgiften gäller.

Är du ny medlem så behöver du även skriva din hemadress (så du kan få Spoven i brevlådan).

Det går även att maila (eller ringa) vår kassör med adressuppgifterna:
Jan-Åke Nilsson, mail: janank@hotmail.se , mobil: 0708 - 42 19 28

Medlemsavgiften är 175 kr.

Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr

**Vi uppskattar om betalningen
kommer in före den 31 januari.**

*Vi önskar alla Spovenläsare
en God Jul &
ett Gott nytt fågelår!*

Vinterns program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

December

Tis 26 dec

Annandagjulvandring längs Linnérundan

Dags för traditionell Annandagjulvandring tillsammans med Naturskyddsföreningen – i år går vi längs Linnérundan med Ulrika Tollgren och Christer Ahlquist som guider. Samling och avmarsch kl. 10.00 från parkeringen vid naturum Vattenriket och sedan njuter vi av frisk luft, medan vi tittar på övervintrande fåglar och eventuella blommande växter. Ta med lite stärkande förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Januari

Lör 6 jan

Örnräkning

En vecka in på det nya året är det åter dags att räkna hur många örnar, som finns i vårt område mitt i vintern. Vid räkningen 2023 noterades rekordmånga 85 - 90 havsörnar – vad kan det bli i år?

Nils Waldemarsson är som vanligt spindeln i nätet i den här inventeringen, som klubben har gjort sedan 1977, och tar emot uppgifter från de många örnräknare, som är ute den här dagen. Är du också intresserad att vara med? Kontakta Nils så ordnar han detta.

Info: Nils Waldemarsson, 070-652 6311 eller nils.waldemarsson1948@gmail.com

Lör 13 jan

Gåsräkning

Hur ser det ut på gåsfronten en bit in på nyåret? Efter att klubbens inventeringsinsatser är klara, vet vi svaret och detta återfinns så småningom på föreningens hemsida. Någon som är intresserad av att följa med någon av oss medan vi räknar gässen på olika håll i Kristianstads och Bromölla kommuner? Hör av Dig till Evert så ska vi försöka lösa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 14 jan

Ostkustvinterns fåglar

Dags för ännu ett traditionellt inslag i klubbens verksamhet sedan en del år. Tillsammans med klubbens vice ordförande Jan Linder tar vi en förmiddagstur längs en del av en (kanske) vintrig

skånsk ostkust. Vi samlas kl. 09.00 på parkeringen i Äspet, Åhus. Under förmiddagen letar vi efter de vinterfåglar, som kan finnas här eller någon annan stans längs Skånekusten. Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Kontaktperson: Mats Johannesson.

Sön 21 jan Örndag i Tosteberga

Klubben kan för 21:a gången bjuda in till traditionell örndag i Tosteberga! Vi hoppas på bra väderförhållanden och många bevingade vintergäster - och att några timmar på hamnplanen här ger tillfällen till många härliga örnupplevelser! Mellan kl. 09 och kl. 13 är vi som vanligt på plats och delar med oss av utrymme i våra tubkikare.

Vi får lyssna till senaste nytt på örnfronten: bl.a. genom klubbens ordförande Nils Waldemarsson, som redogör för resultatet av senaste örnräkningen - något som klubben sedan väldigt många år genomför i början av januari. Bylaget står för lekamlig utspisning och säljer grillad korv och kaffe till besökarna. Samarrangemang med Naturskyddsföreningen och Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Blåmes, foto: Patrick Tolgren Lazarov

Fre 26 – mån 29 jan ”Vinterfåglar inpå knuten”

Sista helgen i januari räknar vi på sedvanligt sätt hur många fåglar, som vi ser vid våra fågelmatningar runt om i landet. Det är en av BirdLife Sveriges mest populära aktiviteter, för här kan alla vara med och bidra genom att enkelt rapportera vilka fåglar och hur många av respektive art man ser samtidigt vid fågelmatningen. De senaste åren har runt 20 000 rapporter kommit in från enskilda personer, föreningar, skolklasser med flera – men vi vill ha ännu fler rapporter! Följ det här arrangemanget på Birdlife Sveriges hemsida <https://birdlife.se> eller via direktlänk: <https://vik.spoven.com>, Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Februari

Sön 4 feb

Cirkelstart

Kl. 17.00 gör vi än en gång avspark för fågelcirkeln "Fåglarna i din närhet" på Studieförbundet, V Storg. 51 H i Kristianstad. Tillsammans med ledaren Evert Valfridsson tittar vi sedan under närmaste månaderna närmare på vilka arter, som vi kan uppleva omkring oss i vår del av landet. Vi tränar som vanligt på olika artkaraktärer, så vi vet vad det är, som vi ser och hör. Liksom tidigare vänder sig cirkeln till både dig, som varit med ett tag, men inte minst till dig, som är nybörjare i fågelmarkerna.

Vi träffas under ca 10 - 12 sammankomster – de flesta utomhus – fram till början av juni. Vi jobbar mycket med "Fågelguiden", som är den bok som alla bör ha. Deltagandet kostar 100:-; 175:- tillkommer för den som inte redan är medlem i fågelklubben.

Anmälan senast 2023-02-01 till Evert Valfridsson,

tel. 070-602 30 45 eller per e-post: evertvalfridsson4@gmail.com, Han kan också berätta mer.

Ons 14 feb

Gräsanden – fortfarande en vild and?

Många av oss har förvisso reagerat över den massiva utsättning av gräsänder, som en del markägare/jakträttsinnehavare har sysslat med under många år. Och vilken inverkan detta kan ha på sikt för de vilda gräsänderna.

Kom till Studieförbundet. V. Storg. 51 H i Kristianstad KL. 19.00 och lyssna till Pär Söderquist - doktor i djurekologi vid Högsolan Kristianstad - som under en följd av år har följt den här verksamheten och här presenterar en del av de rön, som studierna har resulterat i. I denna presentation går han igenom gräsandens ekologi, effekter av utsättningar samt hur det går för dessa utsatta ällingar.

Frågan är om det fortfarande finns vilda gräsänder i Sverige? Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 17 feb

Gåsräkning

Hur mycket vinterväder har vi nu, när klubbens gåsinventerare för näst sista gången den här säsongen ger sig ut till resp. område för att räkna igenom flockarna med övervintrande gäss? När dagens insatser är klara vet vi, om totalsiffran för ett år sedan – 31 349 fåglar - har passerats. Intresserad att vara med på någon gåsräkning? Kontakta i så fall Evert som kan hjälpa till att fixa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 24 feb

Vinterfåglar längs Skräbeån

Följ med: klubbens ordförande Nils Waldemarsson, som än en gång tar oss med på en skådartur längs Skräbeån så här i skiftet mellan vinter och tidig vår.

Samling kl. 09.00 vid Kvarnen i Nymölla för en vandring längs ån ut till kusten och avslutningsvis ett besök i markerna längs ån norrut. Glöm inte kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet och Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tis 27 feb

Årsmöte med skärgårdens fågelliv

Ännu ett år har gått och det är dags för årets viktigaste sammankomst i klubben. Än en gång är det dags för medlemmarna att säga sitt om bl.a. vilken styrelse, som klubben ska ha det kommande året! Och så delar vi ut klubbens årliga pris! Vi samlas i Föreningarnas Hus i Kristianstad (strax norr om Vattentornet) senast kl. 19.00. Klubben bjuder på kvällsfikat!

Efter förhandlingarna får vi lyssna till Patrik Olofsson, som i ord och bild tar oss med ut till fågellivet i vår skärgård såväl i nutid som i gångna tider.

Läs vidare på kallelsen till årsmötet, som finns på annan plats i Spoven nr 4/2023. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Mars

Tor 14 mars – sön 14 april Tranmöten i Pulken

Vi hoppas att årets första flyttande tranor nu är på väg norrut för att rasta och övernatta i Pulken. Det innebär i så fall att klubbens tranguidning är på plats mellan kl. 15 och skymning de flesta dagar ungefär den närmaste månaden! Du kan själv hålla koll på tranläget här genom att kika in på tranobsboken hos naturum Vattenriket. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 16 mar

Gåsräkning

Det är dags för säsongens sista gåsinventering – kanske kan vi se hur våren närmar sig genom sammansättning på gåsflockarna i vårt område. Finns det t.ex. kvar några sädgäss på våra breddgrader? När jobbet är klart den här dagen vet vi svaret. Som vanligt redovisas resultatet på klubbens hemsida. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 17 mars

Tidiga vårfåglar på Näsbyfält

Kom till parkeringen vid Norra Lingenäset senast kl. 08.00 den här söndagsförmiddagen och följ med Ulf Sjölin, när han tar oss med runt på delar av Näsby fält för att se vilka fåglar, som dyker upp så här i skiftet mellan vinter och vår. Glöm inte kikaren och ta med lite stärkande förmiddagsfika! Kontaktperson: Ulf Sjölin.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika, vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemang finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spovent.se

Kontaktpersoner

Evert Valfridsson:	0706-02 30 45	evertvalfridsson4@gmail.com
Mats Johannesson	0707-20 56 23	mats.johannesson@yahoo.se
Ulf Sjölin	0735-93 58 65	kjugex@gmail.com

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf 0706-52 63 11
Jan Linder v ordf 0725-88 20 51
Hans Cronert sekreterare 0708-77 77 35
Jan-Åke Nilsson kassör 0708-42 19 28
Ulrika Tollgren 0738-08 37 73
Greger Flyckt 0709-71 16 80
Linda Niklasson 0709-32 22 52

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson (Sammanställande)
Greger Flyckt, (Rapportmottagare)
0709-71 16 80

Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
greger.flyckt@utb.kristianstad.se

Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Lars Göte Nilsson
Mats Johannesson
Ulf Sjölin
Magnus Ny
Ulf Gärdenfors

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt 0709-71 16 80
Patrik Olofsson 0706-69 47 63
Göran Flyckt 0738-09 99 29

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov(sk) 0734-38 22 92
patrick@tollgren.se
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.) 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se
Sven Birkedal 0730-79 87 44

Katastrofhjälp Fågel och Vilt

<http://www.kristianstadbromolla.kfv-riks.se>

Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska Riksmuseet

<http://nrm.spovent.se>

Geese (ringmärkning av gäss och svan)
<http://www.geese.org>

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.) 0734-38 22 92
Ekbacken 7, 291 55 Arkelstorp
patrick@tollgren.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-88 20 51
janlinder48@gmail.com

Ulrika Tollgren 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se

Sven Birkedal (bildredaktör) 0730-79 87 44
sven.birkedal@mixmail.nu

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk) 0706-02 30 45
Mats Johannesson 0707-20 56 23
Ulf Sjölin 0735-93 58 65

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11
Hans Cronert 0708-77 77 85

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11
Hans Cronert 0708-77 77 35

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Medlemsavgift per år

Fullbetalande 175:-
Famijemedlem 25:-
Ungdomsmedlem 25:- (upp till 25 år)

Plusgiro 164 24-4
Swish 123 225 16 27

